

մագծին՝ արեւէն նայելով : Ընդհակառակն արեւուն տրամագիծը Փայլածունէն 4980" անկեամբ կ'երեւայ , որով արեւուն սկաւառակն ալ Փայլածուի բնակչաց մեզմէ 6,67 անգամ մեծ կ'երեւայ : Ըյս մոլորակս արեւուն վրայ ըրած շրջանը 87,96926 օրուան կամ թէ գրեթէ $\frac{1}{4}$ տարուան մէջ կը կատարէ և ինքն իր վրայ 24^h 5' 28" մէջ կը դառնայ . իսկ իր հասարակածին հակումը իրեն պարունակին վրայ 20° է , և ծրի խաւարման վրայ 7° 0' 6" է :

Խրբոր Փայլածուն ստորին լծորդութեանը ժամանակ արեւուն ու երկրիս մէջ տեղէն կ'անցնի , և իր պարունակին հանգոյցին վրայ է և կամ անկէ ինչուան 3° 28' հեռաւորութիւն ունի , արեւուն սկաւառակին վրայ մեզի սեկտոր բծի մը պէս կ'երեւայ , և այս երեւոյթս անց Փայլածուի գերեւոր արեւակն կ'ըսուի : Ըայց ամէն անգամ այս անցքը չենք կրնար տեսնել իրեն պարունակին հանգուցից դրիցը շատ փոփոխական ըլլալուն , և պարունակին մակարդակը ծրի խաւարման վրայ հակեալ ըլլալուն պատճառաւ . և միայն այն ատեն կրնանք տեսնել երբոր արեւուն , Փայլածունն ու երկրիս կեդրոնները մէկ գծի վրայ գան :

Ըէփէր երեւելի աստեղաբաշխը առաջինը եղաւ որ իւր շինած Փայլածուի շարժմանց աղիւսակներովը , 1627^{ին} դուռակեց 1631^{ին} անցքը , որ իրօք կատարուեցաւ , զորն որ Խասէնտի ալ նոյեւ բերի 7^{ին} Փարիզու մէջ գիտեց : Խրբոր անգամ 1651^{ին} նոյեմբերի 3^{ին} Շաբբորէյ գիտեց Սուրադի մէջ . երբոր անգամ Շեփէրտս գիտեց 1661^{ին} մայիսի 3^{ին} Տանձիկայի մէջ . չորրորդը՝ 1677^{ին} Նալէյ գիտեց սուրբ Շեղինէ կղզին : Սինչև հիմայ 30 այսպիսի անցք գիտեր են , որոնցմէ վերջինը 1848^{ին} նոյեմբերի 9^{ին} եղաւ :

Ստաղրութեամբ Փայլածուն այս անցից ժամանակները գիտելով կը տեսնենք որ կանոնաւոր շրջանով մը կը կատարուին , և են $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$, 6 , 7 , $9\frac{1}{2}$ և 13 տարի , որով նաև $7+13=20$, $6+7+$

$13=26$, $26+6+13=45$, $46+26+7=79$ տարի , այսպէս հետ զհետէ : Ըայց հիմայ այս շրջաններս գիտնալը բանի չգար , վասն զի երկնային մարմնոց շարժման աղիւսակներուն վրայ հաշուելով մէկէն ամենայն ճշդութեամբ կ'իմացուի թէ որ ատեն Փայլածուն արեւուն երեսէն պիտի անցնի :

Նետեալ աղիւսակը , որ Տըլամպոի աստեղաբաշխութենէն առնուած է , այս դարուս մէջ պատահելիք անցից ժամանակը կը ցըցունէ :

Տարի	Ժորդոնիան	Սինչև ժամանակ
1861	11 նոյեմբեր	19 ^h 29' 34"
1868	4 նոյեմբեր	18 53 6
1878	6 մայիս	6 47 51
1881	7 նոյեմբեր	12 46 59
1891	9 մայիս	14 54 18
1894	10 նոյեմբեր	6 36 26

(ՄԱՅԱՅՈՒ ՌԻՐԵՆՍԵ)

ԲՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Նին ապենէն Գալաթի ցորեն :

ՍՕՏԵՐՍ Օւիցերի լրագիրներէն մէկը կը պատմէ թէ Պեւնա քաղաքին շրջակայքը Սիդգէնպախ անունով մէկու մը կալուածոցը մէջ արտ մը ցորեն բուսեր է , որուն առաջին սերմը ասկէ եօթը տարի առաջ Ղահիրէ մուսիայի մը վրայ գտուեր է : Ըյս ցորենները ցանեց Սիդգէնպախ , որ ամենայն աւերակութենէ դուրս արմատ տուին , աճեցան և այնպէս բազմացան որ ամէն մէկ հատիկը քառասուն ցողուն տուաւ մարդահասակ երկայնութեամբ , եղեգան պէս հաստ , իւրաքանչիւրը չորս հինգ բութ երկայն ու մէկ բութ լայն հասկերով , և ամէն մէկ հասկին վրայ 100ական ցորեն թէպէտեւ աւելի տուողներ ալ կան , որով մէկ ցորենի հաստը 4000 ցորեն տուեր է :